

YAŞLILIK PLATFORMU

1 EKİM DÜNYA YAŞLILAR GÜNÜ

Kıdemli vatandaşlarımız günümüzden yarınımıza, hayat tecrübeleri ile bizlere yol gösteren kültürel değerlerimizin nesilden nesile aktarılmasına vesile olan en kutsal varlıklarımızdır. Yaşlılarımızın “1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü” kutlu olsun.

İnsanoğlunun var olduğu günden bugüne kadar üzerinde en çok düşündüğü, araştırma yaptığı, türlü çareler aradığı ama bir türlü engelleyemediği gerçek yaşlanmaktır.

İnsanın yaşam döngüsünde yer alan yaşlılık yeni bir olgu değildir, ancak günümüzde yeni ihtiyaçlar ile birlikte yeniden değerlendirilmesi ve çok yönlü olarak incelenmesi gereken bir yaşam dönemidir.

Nitekim nüfusun yaşlanma hızının geçmişe göre çok hızlı olması, yaşam kalitesi yüksek, aktif ve sağlıklı yaşlanan bireylerin sağlayacağı katkılar kadar birey, aile ve toplum temelinde sosyoekonomik sistem ve sağlık sistemlerin büyük zorluklarla karşı karşıya kalmasına neden olmaktadır. Son yıllarda dünyanın içinde bulunduğu demografik dönüşüm süreci, yaşlıların bakım ve sağlık hizmetleri başta olmak üzere bağımsız yaşam, gelir, aile ve toplum desteği, teknolojik imkânlara erişim, yaşlı dostu kentler ve kişisel tercihlere ve değişen kapasitelerine uygun ortamlarda yaşayabilmeleri gibi hak olarak sağlanması gereken birçok konuyu da beraberinde getirmektedir.

Bu nedenle artan yaşlı nüfusun güvenlik, sağlık ve esenlik içerisinde yaşamlarını sürdürebilmelerinin güvence altına alınması için yaşlıların karşılaştıkları zorlukların ve her düzeydeki ihtiyaçlarının hak temelli bir çerçevede ele alınması gerekmektedir.

Bu yıl Birleşmiş Milletler 2023 yılı **Dünya Yaşlılar Günü**'nün temasını, “**Yaşlılara Yönelik İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin Vaatlerinin Yerine Getirilmesi**” başlığı ile ele almıştır. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi” evrensel olarak korunması gereken temel insan haklarını dile getiren ilk belgedir. Tema ile dünya çapındaki yaşlıların haklarından yararlanma ve ihlalleri ele alma konusunda nesiller arasında eşitlik ve karşılıklılık yoluyla dayanışmanın güçlendirilmesinin sürdürülebilir çözümlere ışık tutacağı vurgulanmaktadır.

Yaşlı bireylerin haklarından yararlanmalarını engelleyen yaşlı ayrımcılığı, ihmal ve istismar gibi sosyal ve kültürel nedenler, yoksulluk gibi ekonomik nedenler, düzenlemelerde yetersizlikler gibi hukuki sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunlar, gün geçtikçe toplam nüfus içindeki payları hızlı bir şekilde artan yaşlı nüfus grubu için yaşamları muhtemel sorunları arttırmakta ve çeşitli endişeleri ortaya çıkarmaktadır.

Yaş ayrımcılığı yapan tutumlar, ayrımcı yasa ve politikalar, erişilebilirlik eksikliği ve diğer nedenlerden dolayı yaşlılar için genellikle iş, yaşam standartları, öğrenme fırsatları, hizmet ve kaynaklara erişim bağlamında sistemik ve yapısal sorunlar mevcuttur. Bu durum yaşlıların ihmal, istismar ve ciddi sağlık sorunlarına karşı daha savunmasız olmasına neden olabilir.

Birleşmiş Milletler tarafından oluşturulan bu yılki temanın İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin nesiller boyunca tüm insanlara yönelik vaatlerini yerine getirmeye ilişkin politikaların düzenlenmesine katkıda bulunacağına böylece hem gençler hem de yaşlılar açısından İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin mirasını ve geçerliliğini yeniden canlandırılacağına vurgu yapılmaktadır.

Yaşlılarda yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin bilinmesi yaşlıların, sağlığı koruyucu ve geliştirici davranışlar sergilemelerinde, sosyalleşmeleri ve mutlu olmalarında önem taşımaktadır. Yaşlılar için yaşamın uzunluğundan çok kalitesinin önemli olduğu unutulmamalıdır. Gelecekte daha iyi bir yaşlılık sürecini inşa etmek adına hem hükümetlerin hem de bireylerin yükümlülükleri vardır. Bireyler yaş aldıkça geleceğe hazırlanmalı, hükümetler ise yaşlıların aktif ve sürdürülebilir bir şekilde bir yaşam politikası tasarlamalarına önem vermelidirler.

Her yeni güne yaşlanmak için değil, sağlıklı ve aktif yaşamak için başlayabilmeliyiz. Bugünün gençleri yarınların yaşlı adaylarıdır. Bu açıdan yaşlıların deneyim ve birikimlerini gençler ile paylaşması ve gençlerin katkıları ile toplumsal değişimlerin ve yeniliklerin farkında olması yaşlıya olumlu katkı sağlayacaktır.

Yaşlılık Platformu Türkiye'nin yaşlılık konusundaki etkin ve yetkin sivil ve ortak sesi olmak amacıyla yaşlı grubun sorunlarını ve sesini topluma duyurmak, yaşlıların deneyimlerinden yararlanmak ve hak ettikleri yaşam standartlarına ulaşmalarını sağlamak, toplumumuza yakışır bir sevgi-saygı ortamı yaratmak gibi hedeflerle 2008 tarihinde kurulmuştur. Yaşlılar için birlikteliği bir ses ve güç birliğine dönüştürerek çalışmalarına devam etmek öncelikli hedeflerimiz arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak, toplumlardaki yaşlı nüfusun artması ile ihtiyaçların da değiştiğinin bilinmesi, yaşlı bireylerin sağlıklarının korunması ve geliştirilmesi, saygı çerçevesinde ilişkilerin sürdürülmesi, gerekli sağlık ve sosyal destek mekanizmalarının kurulması ve güçlendirilmesi için **Yaşlılık Platformu** bilimin ışığında büyüklerimize elden geleni değil, hak edilen yaşam standartlarını sağlamak ve arttırmaya yönelik çalışmalarını gayretle sürdürmektedir.

Ulusal ve uluslararası özel günler bu konuların gündeme taşınması için önemli fırsatlar sunmaktadır. **1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü** de bu amaçla değerlendirilmesi gereken bir gün olup benzer yaklaşımla sorun alanlarına ilişkin farkındalık yaratılmalı, uygulanabilir çözümler üretilmelidir.

Yaşlılarımızı sadece bir günde değil, her zaman hatırlayıp, daima sevgi, saygı ve hürmet göstermek üzerimize bir borçtur. Bu duygu ve düşüncelerle, ülkemizin ve bizlerin geleceği için birçok fedakârlık gösteren büyüklerimizi saygı ve sevgiyle anıyor, her günün yaşlılarımızın kıymetinin bilindiği ve onlara hak ettikleri değerin verildiği günler olmasını dileyerek **1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü**'nü kutluyoruz.

Yaşlılık Platformu

1 Ekim 2023